

ЕКОНОМІЧНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ГАЛУЗЕЙ ТА ВИДІВ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

2. Крет О.В. Атрибутивні характеристики транспарентності як категорії політичної науки / О.В. Крет // Науковий вісник [Одеського національного економічного університету]. – 2008. – №20 (76). – С. 93–102. (Науки: економіка, політологія, історія).

3. Тихомирова Е.Б. Транспарентність і відкритість діяльності влади та шляхи їх забезпечення в Україні // Наукові записки НаКМА: Політичні науки. – 2002. – Т. 20. – С. 39–43.

4. Доля А. Діяльність місцевої влади в Україні стає прозорішою та етичнішою [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: http://www.cvu.org.ua/doc.php?lang=ukr&mid=pu&id=2134&lim_beg=66

5. Доля А. Прозоре самоврядування шляхом до євроінтеграції. – Донецьк, 2007. – 36 с.

6. Информация как объект правового регулирования // Российский юридический журнал. – 2008. – №4. – С. 182–189.

7. Сайт Blogger [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://legal-protectionua.blogspot.com/2011/09/blog-post.html>

8. Українсько-польський сайт «Прозора Україна» [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://www.prozora.org>

9. Хвесик М.А. Сталий розвиток в умовах глобальних викликів і загроз [Електрон. ресурс] / М.А. Хвесик, А.М. Сундук, О.І. Добрянський // Економіка природокористування і охорони довкілля: зб. наук. пр. – 2012. – №1. – С. 5–21. – Режим доступу: <http://economics-of-nature.net/uploads/arhiv/2012/Khvesyk.pdf>

10. Іванова К.Р. Україна і СОТ [Електрон. ресурс] / К.Р. Іванова // Сайт «Острів знань». – 2007. – 17.05. – Режим доступу: <http://shkola.ostriv.in.ua/publication/code=1D07D5B0F91AE/list-B8AFBC4326>

11. Тихомирова Е.Б. Проблема вербального и визуального позиционирования восточнославянских еврорегионов в контексте опыта ЕС // Школа международной интеграции и приграничного сотрудничества [Электрон. ресурс] (НИУ «БелГУ», 8–12 апреля 2013 г.). – Режим доступа: http://euroregion2013.blogspot.com/2013/04/blog-post_5000.html

12. Крет О.В. Правове забезпечення транспарентності влади: зарубіжний досвід / О.В. Крет // Роль международной информации в развитии международных отношений. Материалы межвузовской научно-практической конференции руководителей, ученых, специалистов и преподавателей. 15.05.2009. – Симферополь, 2009. – С. 114–120.

13. Леонов О.Л. Забезпечення доступу до публічної інформації: завдання публічної влади та складова адміністративної реформи [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://www.cpk.donetsk.ua/sites/default/files/library/publik.pdf>

14. Крет О.В. Транспарентність влади: польський досвід [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/26834/37-Kret.pdf?sequence=1>

Ю.О. РУСИНА,
к.е.н., доцент, Київський національний університет технологій та дизайну,
В.В. ГУРЕЦЬ,

Київський національний університет технологій та дизайну

Управління фінансовою стійкістю підприємств

Стаття присвячена вивченню різних підходів до трактування сутності фінансової стійкості. Автор розглядає методологію управління фінансовою стійкістю підприємства. Доведена необхідність прийняття заходів з підвищення фінансової стійкості для підтримання стабільного фінансового стану підприємства. Автором наведено уточнене бачення дефініції «фінансова стійкість».

Ключові слова: фінансова стійкість, управління фінансовою стійкістю на підприємстві, планування фінансової стійкості.

Ю.О. РУСИНА,
к.э.н., доцент, Киевский национальный университет технологий и дизайна,
В.В. ГУРЕЦЬ,

Киевский национальный университет технологий и дизайна

Управление финансовой устойчивостью предприятий

Статья посвящена изучению различных подходов к трактовке сути финансовой устойчивости. Автор рассматривает методологию управления финансовой устойчивостью предприятия. Доказана необходимость повышения финансовой устойчивости для поддержания стабильного финансового положения. Автором приведено уточненное видение дефиниции «финансовая устойчивость».

Ключевые слова: финансовая устойчивость, управление финансовой устойчивостью на предприятии, планирование финансовой устойчивости.

J. RUSINA,
Ph.D., Economic Sciences, Assistant Professor Kyiv National University of Technologies and Design,
V. GURETS,
Kyiv National University of Technologies and Design

Financial stability at the enterprise

The article is devoted to the study of different approaches to interpretation of the essence of financial stability. The author examines the methodology of management of financial stability of the enterprise. The necessity of improving the financial sustainability in order to maintain a stable financial position. The author presented a refined vision of the definition of «financial stability»

Keywords: financial stability, management of financial stability in the enterprise, planning of financial stability.

Постановка проблеми. Під час фінансової та політичної кризи в державі, коли відбуваються стрімкі негативні явища,

значна увага має приділятися ефективному управлінню фінансовою стійкістю на підприємстві. Фінансова стійкість під-

ЕКОНОМІЧНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ГАЛУЗЕЙ ТА ВИДІВ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

приємства є важливим показником фінансового стану підприємства і разом із тим дуже складним: має свої показники; види; зовнішні та внутрішні фактори, які впливають на нього.

Проблемами управління фінансовою стійкістю підприємства як в Україні, так і за кордоном займалися ряд науковців. Враховуючи відсутність єдності поглядів щодо трактування даної дефініції, проблема залишається відкритою. Постійні зміни внутрішнього і зовнішнього середовища функціонування підприємства та підвищення конкуренції стимулюють виникнення потреби в ефективному управлінні фінансовими ресурсами. Саме тому для того, щоб оцінити можливості підприємства, необхідно більш докладно ознайомитись з особливостями управління фінансовою стійкістю. Задля досягнення поставленої мети виникає необхідність розкриття теоретико-методологічних засад управління фінансовою стійкістю підприємства.

Аналіз досліджень та публікацій з проблеми. Основними аспектами визначення та аналізу фінансової стійкості підприємства займалися такі вітчизняні та зарубіжні вчені, як: Г.А. Александров, Е. Альтман, С.Г. Беляєва, А.А. Богданов, Е.Дж. Долан, Дж. К. Ван Хорн, І. Бланк, В.В. Іванов, Д.К. Стоун, К.Д. Уолш, А. Шапіро, О.І. Барановський, В.О. Василенко, О.Д. Заруба, Г.В. Козаченко, М.К. Колісник А.М. Поддєрьогін, Г.В., Савицька, Н.І. Строченко, О.О. Стоянова, Л.А. Лахтіонова, Г.В. Савицька, В.М. Родіонова, М.О. Федотова, О.Р. Кривицька, М.І. Баканов, В.І. Бариленко, І.А. Бланк, В.В. Бочаров, М.Я. Коробов, Г.Б. Поляк, О.В. Павловська, Т.О. Фролова,

Г.Г. Старостенко, Н.В. Мірко, Ю.С. Цал-Цалко, Є.А. Уткін, О.С. Стоянова та багато інших.

У результаті аналізу наукових праць було виявлено, що разом із достатньо глибоким дослідженням проблеми на сьогодні відсутній єдиний підхід до оцінки фінансової стійкості підприємств. Це вказує на необхідність подальших досліджень у цьому напрямі.

Метою статті є визначення сутності та змістових характеристик управління фінансовою стійкістю підприємства на основі аналізу вітчизняного та закордонного досвіду.

Виклад основного матеріалу. У науковій літературі відображено безліч думок щодо сутності та змісту фінансової стійкості (див. табл.).

Дослідивши погляди різних авторів, можна зробити висновок, що більшість з них представляють фінансову стійкість достатньо вузько, виражаючи це багатовимірне поняття одним або двома показниками. Виходячи з вищезазначеного можна запропонувати власне трактування даної дефініції.

Фінансова стійкість підприємства – це такий обсяг фінансових ресурсів і ступінь їх використання, при якому підприємство, вільно і ефективно маневруючи грошовими коштами, забезпечує безперервність і розвиток процесу виробництва та реалізації продукції за рахунок зростання капіталу при збереженні платоспроможності в умовах допустимого рівня ризику; така властивість підприємства, яка дозволяє функціонувати і розвиватися в умовах мінливого внутрішнього і

Визначення сутності поняття «фінансова стійкість» різними авторами

№ з/п	Автор	Сутність фінансової стійкості
1	2	3
1	Мельник М.В. [1]	Фінансовий стан вважається стійким, якщо організація має у своєму розпорядженні достатній обсяг капіталу для того, щоб забезпечувати безперервність своєї діяльності, а також повністю і своєчасно погашати свої зобов'язання перед персоналом з виплати заробітної плати, бюджетом по сплаті податків і постачальниками
2	Абрютина М.С. і Грачев А.В. [14]	Фінансова стійкість підприємства – це надійно гарантована платоспроможність, незалежність від випадковостей ринкової кон'юнктури і поведінки партнерів
3	Негашев Е.В. [10]	Вважає, що різниця реального власного і статутного капіталу є основним вихідним показником стійкості фінансового стану підприємства
4	Федотов М.А. [6]	Фінансова стійкість – це стан фінансових ресурсів, їхній розподіл і використання, що дозволяє забезпечувати розвиток організації на основі зростання прибутку і капіталу при збереженні платоспроможності і кредитоспроможності в умовах припустимого рівня ризику
5	Єрмолович Л.Л., Сівчик Л.Г., Толкач Г.В. [15]	Розглядають фінансову стійкість підприємства як ступінь покриття необоротних активів капіталом і резервами
6	Бочаров В.В. [8]	Фінансова стійкість господарюючого суб'єкта – це такий стан його грошових ресурсів, який забезпечує розвиток підприємства переважно за рахунок власних коштів, при збереженні платоспроможності і кредитоспроможності та при мінімальному рівні підприємницького ризику [8]
7	Родіонової В.М. [16]	Фінансова стійкість – це наявність власних оборотних коштів, їх збереження та співвідношення між власними і позиковими обіговими коштами
8	Савицька Г.В. [5]	Фінансова стійкість підприємства – це здатність суб'єкта господарювання функціонувати і розвиватися, зберігати рівновагу своїх активів і пасивів у змінному внутрішньому та зовнішньому середовищі, що гарантує його постійну платоспроможність
9	Лахтіонова Л.А. [17]	Фінансова стійкість підприємства – це такий стан фінансових ресурсів, при якому підприємство, вільно маневруючи грошовими коштами, здатне шляхом ефективного їх використання забезпечити безперервний процес виробничо-торгівельної діяльності, а також затрати на його розширення і оновлення
10	Старостенко Г.Г., Мірко Н.В. [18]	Фінансовий стійкість характеризується ефективним формуванням, розміщенням та якісним використанням фінансових ресурсів для забезпечення фінансової стабільності

Рисунок 1. Особливості управління фінансовою стійкістю підприємства

Складено на основі джерела [12].

зовнішнього середовища, долати всі виробничо-економічні перешкоди і зберегти своє фінансове положення. Характерними рисами фінансово стійкого підприємства є можливість виконувати зобов'язання перед кредитором, бюджетом та власниками за рахунок збалансування власних фінансових ресурсів та позик, а також стабільність фінансового стану.

На сучасному етапі розвитку економіки, коли посилюється хаотичність змін і турбулентність ринків, виникає потреба в ефективному здійсненні господарської діяльності підприємства, протидії несприятливим внутрішнім і зовнішнім факторам, прийнятті обґрунтованих рішень щодо управління кризовими явищами, комплекс яких формує управління фінансовою стійкістю на підприємстві. Питання управління фінансовою стійкістю є менш дослідженим. Наведемо декілька визначень щодо управління фінансовою стійкістю підприємства.

ІІ. Приймак стверджує, що управління фінансовою стійкістю підприємства – це система принципів і методів розробки та реалізації управлінських рішень щодо формування та розподілу фінансових ресурсів для забезпечення зростання вартості ділової одиниці та її фінансової стійкості у тривалому періоді [3].

Л.М. Докієнко визначає управління фінансовою стійкістю підприємства як систему принципів та методів розробки і реалізації управлінських рішень, пов'язаних із забезпеченням такого стану фінансових ресурсів і активів, їх формування та розподілу, який би дозволив підприємству розвиватися на основі зростання прибутку і капіталу за умови збереження платоспроможності та кредитоспроможності, забезпечення та підтримання його фінансової рівноваги [5].

Ю.М. Вердієва управління фінансовою стійкістю трактує як сукупність форм та методів реалізації процедур, спрямованих на збереження стійкості та конкурентоспроможності суб'єкта господарювання на ринку [7].

Т.І. Ковальчук та Ю.Ю. Цивак відзначають це поняття як систему принципів та методів розроблення й реалізації управлінських рішень, пов'язаних із забезпеченням постійного зростання прибутку, збереження платоспроможності і кредитоспроможності, підтриманням фінансової рівноваги [20].

Таким чином, управління фінансовою стійкістю підприємства становить систему заходів щодо розробки і реалізації принципів і методів управлінських рішень стосовно формування такого стану фінансових ресурсів, який би забезпечив підприємство постійним зростанням прибутку, платоспроможністю та кредитоспроможністю. Воно спрямоване на досягнення платоспроможності підприємства в короткостроковому та довгостроковому періодах, забезпечення наявності грошових коштів для оплати поточних зобов'язань,

фінансових ресурсів для розвитку, забезпечення ліквідності підприємства, а також забезпечення фінансової безпеки підприємства, його фінансової гнучкості та фінансову стабільність, досягнення фінансової рівноваги підприємства в довгостроковому і короткостроковому періодах.

Головною метою управління фінансовою стійкістю підприємства є забезпечення фінансової безпеки та стабільності його функціонування і розвитку в поточному та перспективному періодах, що дозволить у кінцевому підсумку максимізувати ринкову вартість підприємства.

Особливості управління фінансовою стійкістю підприємства можна побачити на рис. 1.

За ефективного управління фінансовою стійкістю підприємства вирішуються такі основні завдання, як: забезпечення оптимальної структури капіталу, забезпечення оптимальної структури активів, забезпечення постійної платоспроможності, забезпечення кредитоспроможності і збалансування та оптимальної структури грошових потоків.

За результатами розрахунків фінансової стійкості можна оцінити:

- інтенсивність використання позикових засобів;
- ступінь залежності від короткострокових зобов'язань;
- рівень довгострокової стійкості компанії без позикових засобів.

Управління фінансовою стійкістю підприємства являє собою масштабний процес, тому його необхідно деталізувати та розділяти на декілька етапів (рис. 2).

Планування фінансової стійкості підприємства передбачає визначення цілей фінансової стійкості, шляхів її розвитку, а також формування основних напрямів розвитку.

На другому етапі здійснюються вибір та розробка методичних підходів оцінювання фінансової стійкості підприємства, а також виявлення проблемних місць.

Третій етап передбачає проведення комплексу заходів щодо підтримання або підвищення рівня фінансової стійкості. Наступним кроком ці заходи реалізуються на практиці.

Останній етап вимагає проведення аналізу та оцінки отриманих результатів після впровадження рекомендацій, критичних точок розвитку фінансової системи та встановлення майбутнього рівня фінансової стійкості підприємств.

В умовах нестабільності зовнішнього оперативного середовища функціонування підприємства, великого значення набуває аналіз здійснення управління фінансовою стійкістю підприємства. Першочерговими завданнями щодо ефективного управління є розробка спеціальних методів, що забезпечують стійкий фінансовий стан підприємства та відве-

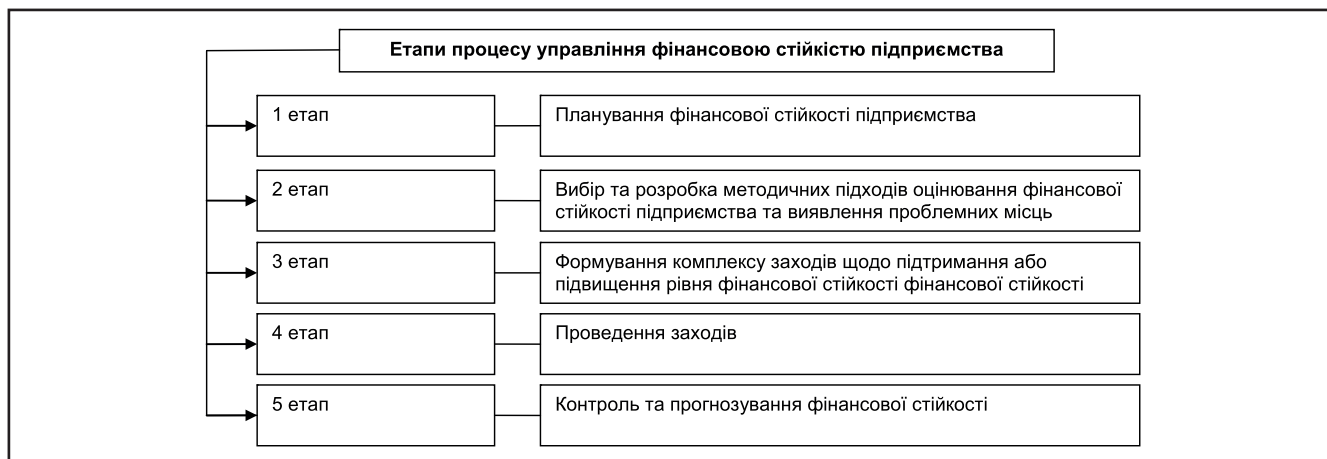

Рисунок 2. Етапи процесу управління фінансовою стійкістю підприємства

Складено на основі джерела [13].

дуть загрозу банкрутства. Одним із найбільш радикальних методів є політика антикризового управління, яка передбачає виявлення факторів, що мають вплив на кризовий розвиток та розробку антикризових механізмів управління фінансами, вибір ефективних форм санації.

На сьогодні в Україні стан більшості підприємств знаходиться на межі банкрутства. Причинами цього є зростання інфляції, зменшення національного доходу, нестабільна державна податкова і кредитна політика, перевищення допустимих меж фінансових ризиків, суттєве зниження попиту, спад обсягів виробництва, політична нестабільність, погіршення криміногенної ситуації тощо. Стійкість підприємства залежить від фінансового потенціалу, визначається обсягом власних, а також позикових коштів і залучених ресурсів, якими воно має можливість розпоряджатися.

Зумовлена невідповідність належному рівню фінансової стійкості класифікується за такими причинами: поточними та стратегічними.

До поточних причин слід віднести всі ті, які впливають на рівень фінансової сталості підприємства.

До стратегічних причин відносять: помилки у стратегії управління, в політиці фінансування.

Забезпечення фінансової стійкості підприємств в Україні можливе за рахунок проведення наступних заходів:

- 1) здійснення глибокого аналізу фінансового стану підприємства і визначення перспективи його подальшої діяльності;
- 2) виявлення і ліквідація можливих витрат і збитків на підприємстві, реорганізація організаційної структури таким чином, щоб підприємство мало можливість одержати максимальний прибуток;
- 3) обґрунтування впровадження нових технологій, вибір варіантів розміщення виробничих потужностей, введення нових інвестиційних проектів;
- 4) оцінка реальних можливостей підприємства, враховуючи якість продукції, її вартість, конкурентоспроможність на ринках збуту.

Висновки

Характерними рисами фінансової стійкості підприємства є можливість виконувати зобов'язання перед кредиторами, бюджетом та власниками за рахунок збалансування влас-

них фінансових ресурсів та позик, а також стабільного фінансового стану. Управління фінансовою стійкістю підприємства являє собою систему принципів та методів розробки і реалізації управлінських рішень, пов'язаних із забезпеченням стабільного стану фінансових ресурсів і активів, їх формування та розподілу, який дозволив би підприємству розвиватися на основі зростання прибутку та капіталу при збереженні платоспроможності і кредитоспроможності, забезпечення і підтримання його фінансової рівноваги. Основною метою такого управління є забезпечення фінансової безпеки та стабільності функціонування і розвитку підприємства у поточному та перспективному періодах, що дозволить в кінцевому підсумку максимізувати його ринкову вартість.

Список використаних джерел

1. Дем'яненко І.В. Фінансова стійкість підприємств та її бюджетно-податкове регулювання // Фінанси України. – 2008. – №5. – С. 127–129.
2. Приймак І.І. Організація стратегічного управління суб'єктами господарювання в економіці України / І.І. Приймак // Вісник Львівського університету. Серія економічна. Вип. 36. – Львів, 2006. – С. 143–147.
3. Нестеренко Ж.К. Економічний аналіз фінансово-господарської діяльності підприємства: Навч. посібник / Ж.К. Нестеренко, А.В. Череп. – К.: Центр навчальної літератури, 2009. – 122 с.
4. Кравченко М.С. Сутність фінансової стійкості промислового підприємства / М.С. Кравченко // Вісник економічної науки України. – 2010. – №2. – С. 61–63.
5. Савицкая Г.В. Анализ хозяйственной деятельности предприятия / Г.В. Савицкая. – Минск: Новое знание, 2002. – 704 с.
6. Васильченко Г.В. Теоретичні аспекти дослідження поняття «управління фінансовою стійкістю» / Г.В. Васильченко // Економічний форум. – 2012. – №2. – С. 43–47.
7. Вердиева Ю.Н. Управление финансово-экономической устойчивостью предприятия в условиях экономического кризиса / Ю.Н. Вердиева // Вологдинские чтения. – 2009. – №74. – С. 86–89.
8. Бочаров В.В. Финансовый анализ. Краткий курс / В.В. Бочаров. – 2-е изд. – СПб.: Питер, 2008. – 240 с. 11. Гиляровская Л.Т. Экономический анализ / Л.Т. Гиляровская. – М.: Юнити-Дана, 2004. – 615 с.
9. Ермолович Л.Л. Анализ хозяйственной деятельности предприятия / Л.Л. Ермолович, Л.Г. Сивчик, Г.В. Толкач, И.В. Цитникова. – Мн.: Интерпрессервис; Экоперспектива, 2005. – 576 с.

10. Шеремет А.Д. Финансы предприятий / А.Д. Шеремет, Р.С. Сайфулин. – М.: ИНФРА, 1999. – 343 с.

11. Сысоева Е.Ф. Управление финансовой устойчивостью организации для целей оптимизации структуры капитала / Е.Ф. Сысоева // Вестник Тамбовского университета. Серия: Гуманитарные науки. – 2008. – №3. – С. 82–86.

12. Рябенко Г.М. Шляхи покращення фінансового стану підприємства / Г.М. Рябенко // Всеукраїнський науково-виробничий журнал / Миколаївський державний аграрний університет. – 2012. – №7 [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/inek/2012_7/105.pdf

13. Приймак І.І. Організація стратегічного управління фінансовою стійкістю на підприємствах в Україні / І.І. Приймак // Актуальні проблеми розвитку економіки регіону. – 2009. – №5(1). – С. 27–37.

14. Абрютіна М.С. Анализ финансово-экономической деятельности предприятия: 3-е изд., доп. и перераб. / М.С. Абрютіна, А.В. Грачев. – М.: Дело и Сервис, 2001. – 172 с.

15. Анализ экономической деятельности предприятия / Под ред. Л.Л. Ермолович. – Минск: Интерпрессервис; Экоперспектива, 2002. – 592 с.

16. Родионова В.М. Финансовая устойчивость предприятия в условиях инфляции / В.М. Родионова. – М.: Перспектива, 2002. – 98 с.

17. Лахтіонова Л.А. Фінансовий аналіз суб'єктів господарювання: монографія / Л.А. Лахтіонова. – К.: КНЕУ, 2001. – 387 с.

18. Старостенко Г.Г. Фінансовий аналіз: навч. посіб. / Г.Г. Старостенко, Н.В. Мірко. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 224 с.

19. Марцин В.С. Надійність, платоспроможність та фінансова стійкість – основні складові оцінки фінансового стану підприємства / В.С. Марцин // Економіка, фінанси і право. – 2008. – №7. – С. 26–29.

УДК 339.137.2

Є.О. ДІДЕНКО,
к.е.н., доцент, Київський національний університет технологій та дизайну, кафедра менеджменту,
О.А. ДІДУК,
студент, Київський національний університет технологій та дизайну, кафедра менеджменту

Види конкурентних переваг підприємств ресторанного господарства та особливості управління ними

У статті сформульовано визначення конкурентних переваг підприємства, систематизовано можливі види конкурентних переваг підприємств ресторанного господарства та наведені особливості управління ними з використанням практичного досвіду.

Ключові слова: конкурентоспроможність, конкурентні переваги, управління конкурентними перевагами підприємств ресторанного господарства.

Е.А. ДИДЕНКО,
к.э.н., доцент, Киевский национальный университет технологий и дизайна, кафедра менеджмента,
А.А. ДИДУК,
студент, Киевский национальный университет технологий и дизайна, кафедра менеджмента

Виды конкурентных преимуществ предприятий ресторанного хозяйства и особенности управления ими

В статье сформулировано определение конкурентных преимуществ предприятия, систематизированы возможные виды конкурентных преимуществ предприятий ресторанного хозяйства и приведены особенности управления ими с использованием практического опыта.

Ключевые слова: конкурентоспособность, конкурентные преимущества, управление конкурентными преимуществами предприятий ресторанного хозяйства.

E. DIDENKO,
Ph.D., associate professor Kiev national university of technology and design, department of management
O. DIDUK,
student, Kiev national university of technology and design, department of management

Types of competitive edges of enterprises of restaurant economy and management feature by them

In the article formulated the determination of competitive edges of enterprise, systematized the possible types of competitive edges of enterprises of restaurant economy and management features are resulted by them with the use of practical experience.

Keywords: competitiveness, competitive edges, management by the competitive edges of enterprises of restaurant economy.

Постановка проблеми. Процес переходу України на ринкову економіку супроводжувався глибокими політичними і соціально-економічними змінами у структурі підприємств різного типу та форми власності. Так, збільшується кількість приватних підприємств, які за рівнем виробництва та якістю надання послуг не поступаються державним.

Галузь ресторанного господарства – одна з найбільш динамічних галузей народного господарства. На сьогодні актуальним

є не лише виготовлення якісної продукції та її реалізація, важливими є також комплекс заходів, які будуть знижувати вартість продукції та збільшувати попит споживачів. Підприємство повинно володіти такими конкурентними перевагами, завдяки яким воно б могло бути на крок попереду у своїй галузі. Зважаючи на таку ситуацію систематизація складу конкурентних переваг підприємств ресторанного господарства та визначення особливостей управління ними є актуальним науковим завданням.